

Kitybės profiliai

LINGVISTINIAI TAPATYBĖS VIRSMAI*

Aušra Kristina Pažeraitė

Vilniaus universiteto

Religijos studijų ir tyrimų centras

Universiteto g. 9/1, LT-01513 Vilnius

Tel. 8 610 396 65

El. paštas: apazeraite@gmail.com

Straipsnyje atliktas vieno iš naujausių religinių judėjimų Rusijoje, pavadinimu „Senosios Rusijos pravoslavų sentikių-inglingų bažnyčia“ (Древнерусская церковь православных староверов-инглингов), tyrimas. Tai neopagoniškasis judėjimas, kurio įkūrėjas Aleksandras Jurjevičius Chinevičius, naudodamas įvairias lingvistines manipuliacijas, savo paties nežinia iš kur paimtas ir vis plačiau tiek popieriniu, tiek elektroniniu pavidalu platinamas „Slavų Veda“, bando pagrįsti savo pretenzingą doktriną apie slavų (turimi omenyje rusai)-arijų kilmę iš protėvių-dievyų (Peruno) prieš daugelį šimtų tūkstančių, jei ne milijonų metų, kitose planetose, iš kurių atkeliaavę į Žemę čia užėmė šiaurės pusrutulį. Slavų-arijų kultūra pagal jo (ir kitų šio rato neopagonių autoritetų, visų pirma Trechlebovo) doktriną, buvo visų didžiųjų civilizacijų pradininkė, bet krikščionybės diegimo laikais Europos tautos iš jų pavogė jų istoriją ir pasisavino jų nuopelnus, bandė sunaikinti jų kultūrinę atmintį, primesdami jiems žeminantį įvaizdį, esą iki X amžiaus jų tiesiog nebuvo, o jeigu kas ir buvo, tai tamsi neišmani liaudis... Tyrime buvo atlikta Chinevičiaus „lingvistinio metodo“ analizė, kurios metu paaiškėjo, kad jis naudojasi kai kuriais judėjų Kabalos interpretaciniais metodais, kurie visiškai natūraliai tinka semitų kalboms dėl jų specifikos, bet netinka indoeuropiečių kalboms. Dėl to Chinevičius priverstas iškraipyti ir perdaryti rusų kalbą pagal semitų kalbų struktūrą, nepamiršdamas aiškinti, kad šie metodai – taip pat senoviniai rusų metodai, kuriuos kažkas iš jų pasisavino. Kaip pirmavaizdis tiriant šiuos kabalistinius metodus buvo pateikti keli pavyzdžiai su komentarais iš Zoharo.

Pagrindiniai žodžiai: inglingai, Kabala, lingvistika, neopagonys, rasizmas.

Pratarmė

Šiuolaikinės socialinių mokslų tapatybės teorijos, apibrėžiančios ir aiškinančios tapatybės (tautinės, rasinės, lyties, klasinės, subkultūrinės, religinės ir kt.) formavimosi ir transformacijų priežastis, aplinkybes, veiksnius, kultūrą nurodo kaip vieną iš reikšmingesnių, prisidedančių tiek prie tapatybių formavimosi, krizių, tiek prie

transformacijų. Viena iš tiriamų problemų – koks turinys įdedamas į kokios nors konkrečios tapatybės apibrėžtis? Koks turinys, pavyzdžiui, įdedamas į lietuvišką, katalikišką, europietišką tapatybę? Tautinių, religinių tapatybių klausimas ypač paastrėjęs dabar, vykstant vadinamiesiems globalizacijos procesams. Bet, ko gero, buvusio sovietinio bloko šalys susiduria su dar kitu iššūkiu – atrasti kitus tapatybių turinius,

* Straipsnis parengtas pagal projekte „Tapatumas ir kitybė“ atliktą tyrimą, finansuotą Lietuvos mokslo tarybos (sutarties nr. VAT-24/2010).

apibrėžtis pasikeitusiomis ekonominėmis, politinėmis ir kultūrinėmis sąlygomis. Vienas iš tapatybių problemos tyrinėtojų, Chris Weedon (2004) vardija daug veiksnių, kurie įvairias tapatybes „pripildo“ tam tikro turinio, kartu jį formuoja. Tai ir krašto, šalies istorija, kurią konstruoja istorikai ir kuri įsisavinama su bendruoju išsilavinimu, ir kino filmai, knygos. Religinės tapatybės klausimu galima būtų įvardyti ir vietinę bendruomenę, jos vyresnius, ir namų aplinką, ir kiekvieną, per kurį įsisavinamas konkretus religijos pavidalas, pasiekama informacija ir kt.

Šio tyrimo tikslas – kai kurių naujaušų neopagoniškų Rusijos judėjimų, kurie palengva susilaukia vis daugiau tam tikrų sluoksnių dėmesio Lietuvoje (taip pat Lenkijoje ir kituose slavų kraštuose) daromos lingvistinės tapatybės transformacijos. Šie judėjimai propaguoja patriotizmą, sumišusį su rasizmu, svastikas ir pan., vis dažniau nurodomi tų judėjimų autoritetų mokymai, paskaitos, vaizdo įrašai, knygos, kiti tekstai kaip autoritetingi šaltiniai. Todėl toks šio tyrimo tikslas pasirinktas ne atsitiktinai. Kadangi tų judėjimų yra keletas, ir visų jų tyrimas reikalautų daugiau laiko, šiam tyrimui pasirinktas vienas – „Senosios Rusijos pravoslavų sentikių-inglingų bažnyčia“ (*Древнерусская церковь православных староверов-инглингов*). Pavadinime esantys žodžiai „pravoslavų“ ir „sentikių“ neturėtų klaidinti manant, kad kalbama apie krikščionių bažnyčią. Ir pats pavadinimas jau gali būti pateikiamas kaip pavyzdys lingvistinės tapatybės transformacijos, paprasčiausia iš kurių – žodžių reikšmių pakeitimas, teigiant, kad jie reiškiant

čia ne tai, ką žmonės mano juos reiškiant. Konkrečiai šis judėjimas pasirinktas dėl to, kad jis ryškiausiai reprezentuoja būtent lingvistinį tapatybės pakeitimo aspektą.

Tyrimo uždaviniai:

- 1) Pateikti „Senosios Rusijos pravoslavų sentikių-inglingų bažnyčios“ (toliau – inglingų bažnyčia, inglingai) istorijos bruožus.
- 2) Pristatyti šios bažnyčios vadovo Pater Dijaus (Aleksandro Chinevičiaus) lingvistines manipuliacijas, ieškant kitokios rusiškosios – slaviškosios tapatybės.
- 3) Nustatyti galimą kai kurių minėtų lingvistinių manipuliacijų „metodo“ provaizdį.

Kadangi tyrimo metu tokį metodą jau nustačiau, tyrimą pradėsiu nuo pabaigos, t. y. nuo trečiosios užduoties.

Inglingų bažnyčia dar nėra susilaukusi tyrinėjimų, išskyrus Rusijos specialiąsias tarnybas, kurios aiškinasi „destruktyvias sektas“, prie kurių priskiriama ir ši bažnyčia – vienu metu ji buvo Rusijoje uždrausta, o pats jos vadovas Chinevičius 2009 metais buvo nubaustas laisvės atėmimu už ekstremalizmą (turint omenyje pirmiausia svastikos naudojimą)¹.

¹ Čia, tarp kita ko, galima paminėti faktą, kad Rusijos interneto tinklalapyje „Rusijos šlovė“ („Слава России“), kuriame balsuojama už įvairius asmenis, kurie ir laikytini ta šlove, Chinevičius, bent jau 2010 metų gruodžio pradžioje, užėmė trečiąją vietą (antroje buvo Stalinas, o pirmoje – Česlavas Mlynikas, buvęs Rygos OMONo, dalyvavusio Medininkų žudynėse, vadas) (<http://nameofrussia.org/rating/glory/>).

Lingvistinis metodas *Zohare*

Žydų mistikus, kabalistus, būtų galima skirti į dvi grupes – tuos, kurie, kaip kažkur buvo pasakęs Gershomas Scholemas, viena akimi vis žiūrėjo į filosofiją, t. y. tam tikra prasme „žvairus“, ir tuos, kurie buvo labiau linkę į mitinį mąstymą. Mitiniu Scholemas savo gausiuose tekstuose, skirtuose žydų mistikos tyrinėjimams, įvardija, nors aiškiai ir neapibrėžia, tokį tų mistikų mąstymą, kuris operuoja vaizdiniais ne kaip metaforomis, ne kaip simboliais, nurodančiais kažką kita kokios nors asociacijos būdu, o kaip tiesioginėmis tikrovės aprašymo priemonėmis, per kurias ta tikrovė yra atskleidžiama, atsiskleidžia. Šioje vietoje būtų galima prisiminti prancūzų sociokultūrologo Gilbert'o Durand'o, (1996) mitinio mąstymo aiškinimą, kuris siejamas išskirtinai su operavimu vaizdiniais. Jis rašo:

„Islamologas Henry Corbinas parodė, kad ši vizualinio paveikslo cenzūra islame buvo dubliuojama intensyvia literatūrinės ir vizionieriškos vaizduotės interiorizacija. Corbinas parašė apie tai knygą, kuri yra visa programa: *Kūrybinė Ibn Arabi sufizmo vaizduotė*. Pas mus, „krikščionijoje“, yra būtent priešingai: leidžiama projekcija neapvaldytų vizualių pavidalų, bet tik paribiuose, taip sakant, per mūsų pedagogikų ir mūsų epistemologijų poilsio pertraukėles“ (Durand 1996: 21).

Apie žydų mistinį mąstymą būtų galima teigti tą patį – griežtoka ikonoklastinė nuostata drausti eksteriorizuoti vaizdus, vaizduoti materialiai, nedraudė ikonų įsivaizduoti, todėl galėtume šį mąstymą vadinti net ir ikoniniu mąstymu, vartodami Diurand'o terminiją, pasak kurios ikona – bet koks vaizdinis pavidalas, galintis būti

išreikštas materialiu pavidalu, bet galintis būti ir tiesiog vaizdinys. Šis terminas man atrodo tinkamesnis, nei Scholemo terminas „mitinis“, nes pastarasis jo vartojamas bandant nurodyti skirtumą tarp filosofinių ir ne visai filosofinių kabalistų interpretacijų. „Ne visai filosofinės“ šiuo atveju būtų tokios, kuriose vaizdiniai interpretuojami ne kaip metaforos, bet kaip tikrosios mistinių realybių konfigūracijos, jose vykstančių procesų aprašymai, laikant tai tikrove, o ne prasimanymu. Kokie pavidalai įžiūrimi, priklauso nuo žiūrėtojo vaizduotės, lygiai kaip, žiūrėdamas į debesis, kiekvienas juose matys skirtingus pavidalus, kitaip aprašys, bet, nepaisant to, tai nereiškia, kad debesis kaip tokie yra prasimanymas.

Tuo jokiū būdu neteigiu tos mistinės realybės egzistavimo, bet lygiai taip pat negaliu neigti. Svarbiausia čia nuostata – pripažinti, kad tiems mistikams tai realybė, o ne mitas.

Kabalistinių interpretacijų pagrindinis kompendiumas – *Zoharas*, – dažnai vadinamas žydų mistikos, Kabalos, Biblija, – galutinai buvo kompiliuotas XIII–XIV a. Ispanijoje. Tai turtingiausias ir labiausiai kerintis ikoninio mąstymo šedevras. Bet jį skaityti ir analizuoti ne taip jau paprasta. Ir didžiausią sunkumą sudaro tai, kad mąstymo būdas, pati logika dažnai atrodo visiškai išsprūstanti iš racionalaus mąstymo ribų, vadovaujasi taisyklėmis, kurios nepaiso nei lingvistikos, nei argumentuoto racionalaus mąstymo taisyklių. Bet vis dėlto negalima pasakyti, kad jis nesilaiko jokių taisyklių ir kad yra visiškai nelogiškas, iracionalus.

Danielis Mattas, naujo kritiško *Zoharo* leidimo (2004) vertėjas iš aramėjų kalbos, leidinio pratarmėje parašė patarimus, kaip skaityti *Zoharą*. Vienas jų – atverti vaiz-

duotę patiems netikėčiausiems interpretacijų vingiams. Nuo savęs galėčiau pridėti, kad vaizduotės reikia ne tik skaitant *Zoharą* ir ne vien bandant suprasti žydų mistikos, ypač ankstyvosios, tekstus, bet ir visam rabiniskam midrašų – biblinių interpretacijų – žanrui suvokti. Vaizduotė šiuo atveju yra ta erdvė, kurioje vyksta laisvas biblinio teksto perkūrimas, nors ir laikantis apibrėžtų hermeneutinių taisyklių.

Britų literatūros kritikas Haroldas Bloomas tokį skaitymo būdą pavadino „creative misreading“ (kūrybiniu „nusiskaitymu“, pastarajam žodžiui suteikiant pozityvias konotacijas), nors jis ir turėjo omenyje išskirtinai *Zoharą*. Knygoje *A map of misreading* jis rašo:

Kabala, kas reiškia „perduota“, yra tam tikra vaizdinių, parabolijų ir kvazisąvokų, susijusių su Dievu, tradicija. Jos pagrindinis XX amžiaus mokslininkas, Gershomas Scholemas, laiko ją tam tikra „misticizmo“ variacija, ir, žinoma, ji yra sumišusi ir buvo puoselėjama miriadų tų, kurie patyrė ypatingas sąmonės būsenas. Bet Scholemas savo Kabalos aprašyme pabrėžė jos interpretacinį darbą, revizionierišką Raštų prasmės pakeitimą atvėrimo technikomis. Visi kabalistiniai tekstai yra interpretaciniai, nors ir labai spekuliatyvūs, ir tai, ką jie interpretuoja, yra svarbiausias tekstas, kuris turi amžiną autoritetą, pirmumą ir jėgą, arba tai, kas iš tikrųjų gali būti laikoma tiesiog *tekstu*. *Zoharas*, įtakingiausia kabalistinė knyga, yra tikras post-Apšvietos stipriosios poezijos pirmtakas, ir ne savo groteskišku turiniu arba savo beforme forma, bet savo *pozicija dėl prekursorinio teksto*, savo revizionierišku genialumu ir meistriškumu perversiškoje būtinybėje „nepagauti“. Vėlavimo (*belatedness*) psichologija, kurią iš dalies sukūrė Freudas, bet iš dalies slėpė arba jos vengė, yra Kabalos išradimas, ir Kabala išlieka

svarbiausias šaltinis medžiagos, kuri padės mums tirti revizionierišką impulsą ir formuluoti antitetiško kriticismo praktiškų technikas.

Isaacas Luria, XVI amžiaus teosofinių spekuliacijų meistras, suformulavo regresyvią Kūrimo teoriją, atlikdamas ankstesnės kabalistinės emanacinės kūrimo teorijos reviziją. <...> Lurijos kūrimo istorija dabar man atrodo geriausia paradigma, prieinama tiriant būdą, kuriuo poetai kariauja vieni su kitais, siekdami amžinybės, t. y. poetinės įtakos. Lurijos istorija, bet kuri jos versija, turi tris pagrindinius etapus: *Zimzum*, *Švirat ha-keilim* ir *Tikkun*. *Zimzum* yra Kūrėjo pasišalinimas, arba susitraukimas, kad galėtų sukurti kažką, kas yra ne jis pats. *Švirat ha-keilim* yra indų sudužimas – kūrimo kaip katastrofos vizija. *Tikkun* yra restitucija, arba atkūrimas, – žmogaus įnašas į Dievo darbą. Pirmieji du etapai gali būti prilyginti daugeliui dekonstrukcijos teoretikų, nuo Nietzsche's ir Freudo iki visų mūsų šiuolaikinių interpretatorių, kurie darė iš skaitymo arba tai, ką Nietzsche linksmi vadino „bent jau asmenų pasimatymu“, arba tai, ką aš pats pavadinčiau nauja mitine būtybe – tai ypač aiškiai numanė Paulis de Manas, – skaitytojas kaip Ant-žmogis, *Überleser* (Ant-skaitytojas). Šis fiktyvus skaitytojas tuo pat metu, kažkaip simultaniškai, negatyviai išpildo, nors vis dėlto ekstremaliai ekstravagantiškai (exuberantly) save transcenduoja, visai taip, kaip tai prieštaringai atliko Zaratustra. Toks skaitytojas, tuo pat metu ir aklas, ir permatomas šviesoje, save dekonstravęs ir visiškai suvokiantis savo atsiskyrimo tiek nuo teksto, tiek nuo gamtos skausmą, be abejo, bus daugiau negu lygus su revizionieriškais susitraukimo ir destrukcijos darbininkais, bet vargu ar [lygus] antitetiškam restauravimui, kuris vis dažniau tampa bet kokios galiojančios poezijos, kurią mes palikome arba dar galime gauti, naštos ir funkcijos dalimi.

Artimiausias estetinis lurianiško susitraukimo ekvivalentas yra ribojimas ta prasme,

kad kai kurie vaizdiniai prasmę labiau apriboja, nei ją atkuria ar reprezentuoja. Indų sudaužimas yra estetinis sudaužymas ir vienos formos pakeitimas kita – vaizduotėje tai yra substitucijos procesas. *Tikkun*, lurianiška restitucija, yra jau beveik pačios *reprezentacijos* sinonimas (Bloom 1980: 4–5).

Haroldą Bloomą būtų galima papildyti. Zohariška, kaip ir tiesiog rabiniška midrašinė biblinė hermeneutika yra pirminį tekstą kūrybiškai perkurianti hermeneutika, kuri atlieka naujo Apreiškimo gavimo funkciją. Tas Apreiškimas gaunamas vaizduotėje atvertoje erdvėje, kurioje kaip drobėje iš turimų tekstinių elementų – žodžių, raidžių, pagalbinių ženklų – kuriamas naujas paveikslas. Kaip medžiaga yra paimama ir tai, kas stebima, kontempliuojama už teksto ribų – įvairios pasaulyje pasitaikanti detalės – rožės žiedlapiai, dulkės, vandens raibuliavimas ar dailininko paveiklo piešimo procesas, pradedant nuo taško, kuris *Zohare* vadinamas pirmine dieviška Mintimi, Chochma (Išmintimi), kuri yra pats pirminis dieviškos emanacijos kaip paveiklo tapymo proceso taškas, pradžia. Šitoje erdvėje ir vyksta, jei taip galima pasakyti, mistinė patirtis, kuri šiuo atveju yra kūrybinis procesas, artimas, kaip pažymėjo Bloomas, tokiai poetinei kūrybai, kuri yra ne poetinis pasaulio apdainavimas, ne poetinė jausmų išraiška, bet kūrėjo atsitraukimas, žodžių formų kaip pirminių prasmės indų sudaužymas, kuris įvyksta kaip prasmės pertekliaus sprogimas, ir galiausiai naujo pasaulio kūrimas – restitucija, atkūrimas iš tų išsisklaidžiusių nuolaužų, pripildžius jas naujų prasmių. O vaizdiniai pavidalai, paimti iš materialaus pasaulio, padeda tas nuolaužas įforminti tokiu pačiu būdu, kaip būna vaizduotės įforminamas padrikas debesų beformiškumas. Mistinė

patirtis šiuo atveju yra tai, kas vyksta atvertoje vaizduotėje. Galima paanalizuoti vieną *Zoharo* ištrauką:

Rabis Elazaras atvėrė: „Pakelk akis aukštyn ir pažiūrėk: Kas sukūrė juos?“ (Iz 40: 26). *Pakelk akis aukštyn*. Į kokią vietą? Į tą vietą, į kurią visos akys žiūri. Kokia tai [vieta]? *Akių atvėrimas*². Ten pamatysi, kad paslėptasis senasis, imlus klausinėjimui, *sukūrė juos*. Kas tai? *Kas*³. Tas, kuris vadinamas Dangaus viršuje Pabaiga, kurio viešpatija plyti virš visa ko. Nors galima apie tai klausti, lieka paslėptas ir neatskleistas, ir vadinamas *Kas*. Anapus⁴ nėra klausimo. „Ta dangaus pabaiga yra vadinama *Kas*. Yra kita, apačioje, vadinama *Kq*⁵. Kas juos skiria? Pirmasis, paslėptasis, vadinamas *Kas*, gali būti tai, apie ką klausama. Kadangi žmogus klausia ir ieško, kontempliuodamas ir pažindamas pakopa po pakopos iki pačios paskutinės pakopos – kol pasiekia čia: *Kq*? Ką tu žinai? Ką tu kontempliavai? Ko tu ieškojai? Viskas yra paslėpta kaip anksčiau. [...] Rabis Šimonas pravirko ir akimirkai sustojo. Tada pasakė: „Elazarai, kas yra *juos*? Jei atsakysi „žvaigždės ir žvaigždynai“, – jie visada matomi, ir jie buvo sukurti *Kq* / *Ko*, kaip pasakyta: *YHVH žodžiu buvo sukurti dangūs* (Ps

² פתח עינים (Petah einajim) pasirodo Pr 38: 14: „ji nusivilko našlės drabužius, apsigaubė šydu ir atsisėdo prie įėjimo į Enaimus, prie kelio į Timną. Ji matė, kad Šela jau užaugęs, tačiau ji nebuvo duota jam kaip žmona“ (pagal D. Matt pastabą).

³ מי (Mi) Bina, dieviškoji Motina. Dvasinis ieškotojas gali klausti apie Ją, bet šie klausimai neturi paprastų atsakymų. Dievybės tapatybė atrandama tik realybėje anapus žodžių... (D. Matt pastaba).

⁴ Sritys anapus Binos, t. y. *Hokhma*, *Keter* ir *Ein Sof*, yra tokios nepažinios, kad joks klausimas negali būti net suformuluotas (D. Matt pastaba).

⁵ מה (Ma). Vardas Šchinos – paskutinės sfiros, Binos dukters (D. Matt pastaba).

33: 6)⁶. O apie paslėptus dalykus negalima kalbėti kaip apie *juos*, nes tas žodis nurodo kažką atskleisto. Šis slėpinys kartą buvo atskleistas, kai aš buvau ant jūros kranto. Elijas atėjo ir paklausė manęs: „Rabi, ar tu žinai prasmę [žodžių] ‘*Kas sukūrė juos*’? Aš atsakiau: „Jie buvo dangūs ir jų plejados.“ <...> Elijas pasakė man: „Rabi, žodis buvo paslėptas su Palaimintuoju Šventuoju, ir Jis atskleidė tai Aukštųjų Akademijoje. Štai: ‘Kada Paslėptųjų Paslėptasis ketino atsiskleisti, jis padarė vieną tašką, kuris pakilo, kad taptų mintimi. Ten jis nupiešė visus piešinius, išraižė visus raižinius, išraižydamas paslėptoje šventojoje šviesoje raižinį, paslėptą piešinį, šventų švenčiausią, giliausią struktūrą, kylančią iš minties, vadinamą מִי, *Kas*, struktūros ištakas⁷. Egzistuojančias ir neegzistuojančias, galias ir paslėptas, pavadintas vardu *Kas*. Siekdamas atsiskleisti, būti pavadintas, jis apsigaubė didingu, spindinčiu rūbu ir sukūrė *juos*, אלה (elle)⁸. Elle (אלה) gavo vardą: šios raiždės susijungė su tomis [מי], kol išėjo אלהים (*Elohim*). Kol jis nebuvo sukūręs *elle* (אלה), jis negavo vardo אלהים (*Elohim*). Remiantis šia paslaptimi, tie, kurie nusidėjo su Aukso Veršiu, sakė „אלה (Elle), Jie yra tavo dievai, o Izraeli!“ (Iš 32: 8)⁹. Kai tik mi susijungusi su elle, vardas Elohim yra nuolat polisemiškas¹⁰. Per šią paslaptį pasaulis egzistuoja (Zohar 1: 2a).

⁶ YHVH žodis simbolizuoja Šchiną, kuri atitinka dievišką esmę. Taigi dangūs buvo sukurti Šchinios (Ką / Ko), o ne Binos (Kas) (D. Matt).

⁷ Bina, septynių žemesniųjų sferų struktūros ištakas (D. Matt).

⁸ Bina emanavo septynias žemesniausias sfiras, kurios yra mažiau paslėptos, nei Bina, ir todėl pavadintos *juos* (D. Matt).

⁹ Jų nuodėmė buvo žemesnių, konkretesnių sferot (*elle, jas*) atskyrimas nuo jų paslaptingo šaltinio, Binos (mi, Kas), ir garbino tik jas.

¹⁰ Vardas Elohim reiškia ne tik Biną, bet ir Gvurą, ir Šchiną, taip pat angelus ir teisėjus (D. Matt).

Šio teksto autorius Biblijos teksto sakiniais, žodžiais naudojasi kaip paveikslu kūrimo priemonėmis, elementais, suteikdamas jiems prasmę, kurias paprastoji teksto prasmė praleidžia, nepastebi, kuri yra lyg šalutinė. Ir hebrajiškas Biblijos tekstas tai leidžia, nes pirminiame tekste nebuvo ne tik sintaksės ženklų, kurie leistų atskirti klausimą nuo atsakymo, teiginio, bet ir balsių ženklų, kurie suteiktų žodžiams konkrečią, patvirtintą prasmę. Interpretatorius net ir sakinius, kurie turi, atrodo, gana akivaizdžią ir vieną prasmę, padaro daugiaprasmius, o žodžius – polisemiškus, ir todėl lengvai išplėšiamus iš tokio diskurso, kuris, siekdamas racionalaus paaiškinimo ir supratimo, stengtųsi kiek įmanoma apriboti prasmę daugį, sustabdyti galimą jų nevaldomą srautą. Taigi hermeneutika čia iš supratimo meno tampa kūrybinio teksto perkūrimo menu. Bet šitas perkūrimas atveria tą tekstą kitokiems supratimams, kitokiems pagavoms, kurias, anot Bloomo, būtų galima vadinti „nepagavimu (pažodinės reikšmės)“.

Kaip minėjau, biblinis hebrajiškas tekstas – eilutės, sudėtos išriebalsių rinkinių. Vadinasi, pats skaitytojas turi nuspręsti, kaip tuos rinkinius perskaityti, t. y. kur ir kokias balses sudėti, kaip sudėlioti sintaksę – ar žodžius bei sakinius skaityti kaip klausimą, ar kaip teiginį. Didžiausias skirtumas tarp hebrajų (ir apskritai semitų) ir indoeuropietišku kalbų, kaip nurodo hebraistė Sophie Kessler-Mesguich (2008), yra žodžių daryba. „Žodyje galima išskirti **morfemas**, kurios yra **mažiausios kalbos dalelytės, turinčios prasmę**. Taigi prancūzų kalboje veiksmažodinę formą *écrivez* galima iškomponuoti į dvi morfe-mas: *écriv*||*ez*. Pirmoji šių morfemų, *écriv-*, yra leksinės prasmės turėtoja: tai **leksinė**

morfema, arba **leksema**. Antroji (-ez) yra **gramatinė morfema**, kuri teikia laiko, asmens, skaičiaus nuorodas.

Kiekviena morfema gali būti pakeista ekvivalenčia morfema. <...> Prancūzų kalbos žodžiai tokiu būdu pasirodo kaip **viena paskui kitą einančių** morfemų kombinacija. <...> Semitų kalbų morfologijai, priešingai, būdinga tai, kad morfemos neina viena paskui kitą, bet yra **susipynusios**“ (Kessler-Mesguich 2008: 12). Tai yra, hebrajų, aramėjų kalbų žodžių leksinės morfemos sudaromos iš kelių (dažniausiai trijų) priebalsių, o gramatinės morfemos įterpiamos į šias leksemas pagal tam tikras schemas (kartais vadinamas paradigmomis), kurios nurodo, kokias konkrečias reikšmes (laiką, giminę, veiksmo būdą, skaičių) tos leksemos įgyja.

Turint omenyje šią hebrajų kalbos savybę, rabiniška ir kabalistinė bibliinių tekstų lingvistinių interpretacijų praktika tampa visiškai įmanoma ir racionali. Galbūt didžiausias skirtumas tarp tradicinės rabiniškos midrašų hermeneutinės „technikos“ ir *Zoharo* midrašinės „technikos“ yra tas, kad jame ši savybė išnaudojama taip, kad čia dažnai neapsiribojama tik taikymu skirtingų paradigmų (kurias skaitantysis yra priverstas savo nuožiūra pritaikyti skaitomoms priebalsėms, t. y. leksinėms morfemoms, nors tradicija nurodydavo tam tikrą apibrėžtą pasirinkimą), bet kartais suskaido leksines morfemas, ir dėl to jos gali įgyti visai kitas reikšmes – tai ir matėme pateiktoje ištraukoje.

Inglingų bažnyčia

Kaip pateikiama *Rusijos aukštųjų technologijų plėtros fondo* (*Российский Фонд Развития*

Высоких Технологий)¹¹ tinklalapyje, kuris, kaip matyti, rūpinasi ne tik aukštosiomis technologijomis, bet ir jų plėtojimo bei diegimo dvasiniais pagrindais (pirmiausia remiantis stačiatikių socialiniais ir kitais mokymais), naujųjų Rusijos neopagonių judėjimų analizėje¹², „Senovės Rusijos pravoslavų sentikių-inglingų bažnyčia“, įsikūrusi Omske, buvo įregistruota 1993 metais. Visas jos egzistavimas ir doktrina remiasi išskirtinai Aleksandro Jurjevičiaus Chinevičiaus (pasivadinusio Pater Dijum (aukščiausiu vadovu) ir Kapen-Inglingu (t. y. aukščiausiu žyniu), dar kitur vadinamas ir Kolovratu) veikla. Pasak Wikipedijos (ši anoniminė informacija gali būti ir nevisiškai tiksli), jis gimė 1961 metais, dar iki savo bažnyčios organizavimo buvo žinomas kaip ezoterikos lektorius, masinių gydymo seansų vedėjas, 1990 metais buvo surengęs keletą ekspedicijų į Omsko srities Muromco rajono „anomalinę zoną“ tirti ryšių su NSO, 1991 metais dalyvavo organizuojant ir vedant konferenciją „Slaptas žinojimas“, buvo paranormalių reiškinių studijų ir tyrimų centro „Dživa“ direktorius, o religinę inglingų bendruomenę įregistravo 1992 metais. Kitais metais atidarė dvi „dvasines seminarijas“ ir „sekmadieninę mokyklą“¹³.

2004 metais inglingų bažnyčiai priklausančių trijų bendruomenių veiklą Omsko apskrities teismas uždraudė, argumentuodamas tuo, kad jų veikloje akivaiz-

¹¹ Fondas, įkurtas 1997 metais, vienijantis įvairias „pramonės įmones, mokslo tiriamuosius institutus, bandymų ir konstravimo biurus, mokymo įstaigas ir finansines struktūras“ (<http://www.dvpt.ru/?page=rfrvt>).

¹² <http://www.dvpt.ru/analytics021.htm>.

¹³ http://ru.wikipedia.org/wiki/Хиневич,_Александр_Юрьевич.

dūs ekstremizmo pasireiškimai, t. y. gestai, daromi aukojimų metu, primenantys nacistinį pasisveikinimą, svastikos naudojimas drabužių ornamentuose, kurstymai bendruomenių platinamoje literatūroje¹⁴. 2006 metais Chinevičius išleido knygą „Slavų-arijų Vedos“, kuri per šiuos kelerius metus tiesiog užplūdo ne tik knygynus (ją galima rasti ir Lietuvoje, konkrečiai, pavyzdžiui, *Akademines knygos* knygyne Vilniuje), bet ir daugybę internetinių keitimosi failais portalų bei tinklalapių. Stebina tai, kad ši knyga, kuri pretenduoja į autentiškumą, t. y. lyg siektų šimtus tūkstančių metų, sudarė vaizdą, kad yra seniausias rašytinis paminklas slavų-rusų kalba, kad indiškiosios Vedos – tik dalelytė tų slaviškų Vedų, kurias slavai „pasigailėję“ davė Indijos dravidams, kad ir šie gautų šiek tiek dvasinės šviesos, yra visiškai rimtai priimama ne tik tų, kurie siekia „atkurti“ savo senąją šlovingąją slavišką / rusišką tapatybę, bet ir Rusijos ISCONo (Tarptautinės Krišnos sąmonės organizacijos), kaip galima spėti iš bibliotekų, kuriomis dalijamasi tarptautiniame apsikeitimų failais portale *Apex*: šios „Vedos“ yra ne tik rasištinėse bibliotekose, bet ir „vaišnaviškose“ (kaip save dažnai vadina krišnaistai). Žodis „rasizmas“ šiuo atveju yra ne vertinamasis, bet apibrėžiamasis, nes *rasologija*, kuri yra viena iš kertinių šios bažnyčios, taip pat kitų ryškiausių veikėjų, ypač Trechlebovo, doktrinų, pasak kurios tik slavai-arijai yra

žmonių rasė, visi kiti, panašūs į žmones, yra tiesiog nacijos, nes rasė gali būti vadinami tik baltieji, turint omenyje lotynų kalbos žodį *rasa* posakyje *tabula rasa*, kuris verčiamas „baltas popierius“, o žydai šiame kontekste nurodomi kaip pavyzdys tų, kurie vadintini sutvėrimais (*творяими*), nes, atseit, pasak jų Šventojo Rašto, jie buvo sukurti savo „dieviškščio“. O slavai-arijai yra dievų, pirmiausia Peruno, vaikai¹⁵. Tai vienas iš gausybės pavyzdžių, kaip lingvistika (be abejo, prieštaraujant bet kokioms lingvistikos ir tiesiog kalbos mokslo taisyklėms) panaudojama visiškai tapatybių transformacijai. Šitas teiginys apie žodžio *rasa* reikšmę, pamirštant, kad ir kitose indoeuropiečių kalbose, pavyzdžiui, lietuvių, yra toks žodis – jose jis reiškia tiesiog vandens lašelius, kurie kondensavosi naktį, atsirandančius ant visokių paviršių auštant, ar sanskrito kalboje, kur jis reiškia skonį (tiek fizinę ragavimo savybę, tiek estetinį jausmą), kartojamas daug kur. Visiškai rimtai ši teorija (nors ir ne taip tiesmukai kaip Trechlebovo knygoje) pateikiama labai populiariame pseudodokumentiniame septynių dalių Sergejaus Strižako filme „Dievų žaidimai“, kuris, nors ir pradedamas kaip meninė dokumentika apie teatrą ir aktorius (pirmos keturios dalys), toliau su dideliu pagreičiu perteikia visą Chinevičiaus ir Trechlebovo mokymų pagrindą, įterpia ir dokumentinių kadro iš televizijos žinių apie inglingų uždraudimą Omske, vieno žymiausių šių mokymų adeptų, žinomo Rusijos satyriko Michailo Zadornovo visiškai pritariančią nuomonę bei keletą epizodų iš televizijos debatų tarp šių dok-

¹⁴ *Ibid.*, taip pat televizijos reportažas *В Омске судят адептов Перуна* (<http://www.5-tv.ru/news/15968/>), [http://ru.wikisource.org/wiki/Приговор_по_делу_А._Ю._Хиневича_\(2009_года\);_Современные_религиозные_процессы_в_Омской_области](http://ru.wikisource.org/wiki/Приговор_по_делу_А._Ю._Хиневича_(2009_года);_Современные_религиозные_процессы_в_Омской_области): http://www.ic.omskreg.ru/-religion/kult/neoyaz/lorp_2.htm.

¹⁵ Šios naujosios rasologijos pagrindas išdėstytas knygoje Алексей Васильевич Трехлебов. *Кошуны Финиста Ясного Сокола России*. Пермь, 2004.

trinų šalininkų (tarp kurių ir Zadornovas) ir mokslininkų. Viename iš tų karštų debatų Zadornovas sviedė vienam įsiutusiam profesoriui dėl, jo manymu, visiškai absurdiškų šių doktrinų argumentų, klausimą, kas yra *rasa*. Kai profesorius akimirkai stabtelėjo, kad galėtų suformuluoti atsakymą, Zadornovas iš karto ironiškai pertraukė, neleidęs šiam net prasižioti, duodamas visiems suprasti, kad profesorius atsakymo nežino. O salė džiaugsmingai plojo Zadornovo išmonei¹⁶.

Tešiant inglingų istoriją – 2008 metais Omsko prokuratūra pateikė Chinevičiui kaltinimą pagal Rusijos Federacijos baudžiamojo kodekso 282 straipsnio 1 punktą dėl „Organizavimo ekstremistinės organizacijos veiklos“, ir 2009 metų birželio 11 dieną jis buvo pagal šį straipsnį nuteistas metams ir 6 mėnesiams laisvės atėmimo lygtinai.

Lingvistinės inglingų manipuliacijos

Terminas *ingliizmas*, pasak Chinevičiaus doktrinos, reiškia vienintelę religiją, kurios turėtų laikytis baltieji, nes tai yra senovinė slavų ir arijų tautų religija. Jos pagrindai yra išdėstyti jo išleistose „Slavų Vedose“. „Senojo arijų tikėjimo pavadinimas „ingliizmas“ kilo iš seno ariško žodžio-vaizdinio *inglije*“, teigia savo paskaitose Chinevičius¹⁷. Šis terminas, jo aiškinimu, perduodamas senuoju arišku runų ženklui,

vaizduojančiu svastiką (kryptis prieš laikrodžio rodyklę, ir pati svastika „pakabinta“ po horizontaliu brūkšniu, kaip ir kitos runos):

Runos – tai vienas kertinių šių doktrinų pagrindų. Kitaip nei išgalėjusi runologų nuostata, kad runos kaip ženklų sistema egzistavo germanų kultūrose nuo geriausių atveju vėlyvosios Antikos laikų arba bent jau ankstyvaisiais Viduramžiais, šie naujųjų doktrinų kūrėjai aiškina, kad jos jau šimtų tūkstančių metų egzistavo slavų / rusų kultūroje, kad minėtos „Slavų Vedos“ buvo parašytos runų raštu auksinėse plokštėse (originalai tarsi saugomi kažkur Rumunijoje, bet ten specialistai, atseit, prie jų nieko neprileidžia). Svarbiausias „rusiškų runų“ specialistas šiandien yra akademiku besivadinantis Čudinovas, daugybėje vaizdo reportažų, kurių pilna www.youtube.com, taip pat Strižako „dokumentikoje“ ir savo paties gausiai internete platinamose knygose teigiantis, kad beveik šiuolaikine (*sic!*) rusų kalba runiškų užrašų galima rasti Rusijos platybėse (į kurias įtrauktos ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės žemės), ir tie užrašai siekia mažiausiai 14 tūkstančių metų, tai, esą, įrodo, kad rusų kalba nėra kilusi iš slavų kalbų, bet priešingai, slavų kalbos – iš rusų kalbos.

Grįžtant prie inglijos termino, Chinevičiaus žodžiais, – tai „pirminė kūrimo

¹⁶ Visa tai daugiausia septintojoje filmo dalyje. Plačiau apie filmą žr. <http://igrybogov.com/>

¹⁷ Internetė iš apsikėitimų failais portalų galima parsisiųsti jo dviejų kursų, skaitytų *Asgardo dvasinės mokyklos* neakivaizdininkams 2000–2001 metais, vaizdo įrašus ir susijusią medžiagą, pavadinimu „Inglings Courses“. Terminas aiškinamas pirmame kurse, pirmoje paskaitoje, skirtoje ingliizmui.

ugnis“. Visas žodis „inglija“ runomis būtų užrašomas taip:

Kadangi jokiuose šių runiškų teorijų šalininkų platinamuose runų sąrašuose tokių runų (bent jau svastikos) nėra, tai leidžia daryti išvadą, kad tai tiesiog paties Chinevičiaus išrastos runos, kuriomis jis, matyt, ir parašė tas savo Vedas.

Šį žodį, užrašytą runomis, jis aiškina kaip žodžių „инглия – истина – земля – мир“ (inglija – tiesa – žemė – pasaulis), t. y. „инглия – истина земного мира“ („inglija (kaip pirminė kūrimo šviesa) – tai žemiško pasaulio tiesa“) abreviatūra. Toliau jis sako, kad jie – senojo tikėjimo (todėl ir sentikiai, skiriant nuo krikščionių sentikių) atstovai, vadina save inglingais, ir seniau šio tikėjimo atstovai „buvo krikščionių vadinami *ingliane*, t. y. inglijos garbintojai), ir kad šis „tikėjimas išliko ne tik pas mus“ (t. y. Rusijoje), bet ir kitur – Skandinavijoje, Islandijoje, „tai yra įeina į keturių pagrindinių tikėjimų sudėtį“.

Šitas aiškinimas atskleidžia vieną iš galimų Chinevičiaus šaltinių – senovės germanų religiją, kuri jo yra absorbuojama kaip savas, slavų-arijų paveldas. Tai rodo ir pačios jo mokyklos pavadinimas – Asgardo dvasinė mokykla – žinant, kad terminas „Asgardas“ germanų mitologijoje reiškė dievų gyvenamą pasaulį. Pasak Chinevičiaus mitologijos, istorijoje egzistavo bent keturi Asgardai Žemėje, ir vienas jų – kadaise Omsko srityje prie Irijos upės stovė-

jęs miestas Irijos Asgardas (dar kitas – Švedijoje netoli Upsalos). Germanų istorijoje yra toks terminas „Yngling“, tik jis reiškia ne ugnies garbintojus, bet vieną Švedijos karalių dinastiją, kildinusią save iš Yngvi (vardo, kildinamo iš Šiaurės jūros regione garbinto germanų dievo Ingw[az]o, deivės motinos partnerio):

Senąja anglų kalba parašytas runų eilėraštis rodo, kad jis buvo garbinamas pietinėje Skandinavijoje (iš tikrųjų, danai senovinėje anglų poemoje *Beovulfas*, 1044 ir 1319 eilutės, yra vadinami Ingwine [„Ing draugai“]), ir jo ryšys su Freyr yra iliustruotas senoviniame skandinavų junginyje Yngvifreyr (Gm. *Ingwja-fraujaz). Nors apie jo kultą informacijos pateikiama nedaug, jis yra, be abejo, susijęs su vaisingumu, kaip matyti iš runų poemos nuorodos į jo vežimą (plg. *sacrum* vežimas buvo laikomas Žemės Motinos, Nertos (Nerthus) girioje (Rowe 2005: 3446).

Terminas „Asgardas“ dar gali būti pasiskolintas (ar bent jau impulsas buvo gautas, matyt, iš JAV vieno populiariausių pasaulyje mokslinės fantastikos serialų (populiarumą įrodo ir apimtis – 10 sezonų po apytikriai 20 serijų kiekviename)) „Žvaigždžių vartai“, kuriami asgardai – viena iš pažangiausių ir technologijos ir intelekto evoliucijos procese ateivių „rasių“, artimiausia Žemės gyventojų (dar ne taip toli pažengusių) sąjungininkė kovojant su kita rase – gouldais. Asgardai, be abejo, iš Asgardo planetos. Pagrindinė serialo siužetinė linija – dabartiniai Žemės žmonės yra „antroji evoliucijos banga“ išnykus pirmajai kartai, vadinamai „senaisiais“, kurie buvo taip toli pažengę, kad sukūrė visą tarpgalaktinį žvaigždžių vartų tinklą, ir per šiuos vartus galima keliauti iš vienu planetų į kitas akies mirksniu be jokių kosminių laivų. Nors jais irgi naudojamosi.

Kad Chinevičius ir Trechlebovas gavo tam tikrą impulsą iš šio serialo, leidžia įtarti ne tik termino „Asgardas“ pasisavinimas iš germanų mitologijos, bet ir Strizako filmas, kuriame, pasakojant apie gilią slavų-arijų senovę, milijonus metų siekiančią jų atsiradimo Žemėje pradžią, visai kaip šiame ir kai kuriuose kituose analogiškuose kosminiuose serialuose imama teigti, kad prieš milijonus metų į Žemę slavai-arijai (keturios jų tautos – dvi rusų / slavų, dvi arijų) atvyko čia kosminiais laivais ir jiems buvo skirtas visas šiaurės pusrutulis. Ir filme yra vieta, kur Trechlebovas lepteli, kad kažkas panašaus yra „Žvaigždžių vartuose“, bet tai, esą, galima paaiškinti tuo, kad ir ten, „pas juos“, yra išlikusių tų senų slaptų mokymų nuotrupų.

Lingvistiniai Chinevičiaus „metodai“

Galima išvardyti tokius lingvistinius Chinevičiaus metodus :

- 1) Senovės slavai / rusai ir arijai naudojo raštą, kuris buvo „vaizdinis“ („образное“), nuo čia ir rusų žodis – образование, verčiamas kaip auklėjimas, bet pažodžiui, matyt, būtų įvaizdinimas, arba įpavidalinimas. „Vaizdumą“ jis aiškina viename tik elektronine versija platiname (anoniminiame) tekste „Образарь“, kuris pridedamas prie jo paskaitų kurso kaip papildoma medžiaga. Štai kaip jis ten aiškina, kas tai yra¹⁸:

Ну, а ты сам как мыслишь? Что для тебя есть ОБРАЗ? Это **очень важно** осознать, если мы хотим двигаться дальше. Считается, что образ есть у всего на свете. И это правда. Давай немного порассуждаем. Почему, Светлич, ты так похож на своего отца или мать, а они, в свою очередь, похожи на твоих де бабушку? Что вас единит? Не образ ли, проявленный в руде-крови Рода твоего? «Созданы по Образу и подобно». Ты знаешь это выражение? Это про наш Род, к которому сознание дано

нашими Предками - родными Богами, чей образ Духа и крови, что в нём, подобен им. Пока не равен, а подобен.

T. y., „Na, o kaip tu pats manai? Kas tau yra VAIZDAS? Tai labai svarbu žinoti, jeigu norime judėti toliau. Manoma, kad vaizdą turi viskas šiame pasaulyje. Ir tai tiesa. Imkime ir pasvarstykime. Kodėl, Šviesuoliuk, tu toks panašus į savo tėvą ir motiną, o jie, savo ruožtu, panašūs į tavo senelę? Kas jus sieja? Ar ne vaizdas, pasireiškęs tavo Giminės rūdoje-kraujyje? „Sukurti pagal **Paveikslą ir panašumą**.“ Tu žinai šitą pasakymą? Tai apie mūsų Giminę, kuriai sąmonę davė mūsų Protėviai (rusiškai, išskiriant mėlynai žodžių dalis **soz** ir **dano**, išeina žodis „sukūrė“, lietuviškai tai sunku perteikti) – gimtieji Dievai, kurių Dvasios ir kraujo **paveikslas**, kuris jame, **panašus** į juos. Kol kas ne lygus, bet panašus.“

Lietuviškai tenka kaitalioti žodžius „vaizdas“ ir „paveikslas“, bet iš citatos aiškėja ne tiek, ką reiškia mąstymo ar rašto „vaizdumas“, kiek pirminė ideologija, pagal kurią šio tikėjimo pagrindas – Giminės garbinimas. Manipuliuojant tiek bibrine citata, tiek kalbiniais žaidimais, atgnybiant vieno žodžio gramatinę morfemą ir sujungiant su kitu žodžiu, gaunamas teiginys apie sukūrimą, kurį (čia jau teiginys niekuo nepagrįstas) įvykdė dievai-protėviai, o paveikslas toje sukurtoje Giminėje – tai jų Dvasia ir kraujas.

2) Abreviatūros¹⁹:

Существует такое ученое слово «аббревиатура». Так вот, то, что получилось у нас с тобой, и является аббревиатурой. В древнерусской грамматике есть такой специальный знак «секура и глава», то есть образно - «система отсечения головы». Он показывает, что слово, над которым стоит этот **знак отсечения**, является аббревиатурой. Ещё один пример, знакомый тебе: «Средняя Образовательная Школа», т.е. СОШ, что есть также аббревиатура. Или из предложения «НАШ РОД» получается знакомая всем аббревиатура НАРОД. Можешь потренироваться, отыскивая в нашей речи подобные аббревиатуры, а их очень много. Слово об - раз (написано так для лучшего понимания смысла) тоже является аббревиатурой предложения «оба разом». «Оба» раньше значало «два». «Раз» - один (един). Т.е. мы что-то двойное (две буквы, например) объединяем в единое, целое, которое и является новым образом. У данного слова ещё много значений, но мы пока остановимся на этом.

¹⁸ *Образарь*: 1–2.

¹⁹ *Ibid.*: 2.

Yra toks mokslingas žodis „abreviatūra“. Tai štai, kas mums išėjo, ir yra abreviatūra. Senosios rusų kalbos gramatikoje yra toks specialus ženklas ✎ „sekira ir galva“, tai yra vaizdingai – „**galvos nukirtimo sistema**“. Ji parodo, kad žodis, virš kurio stovi **nukirtimo ženklas**, yra abreviatūra. Dar vienas pavyzdys, tau žinomas: „Vidurinė Ugdymo Mokykla“, t. y. **VUM**, taip pat yra abreviatūra. Arba iš sakinio „**Наш Род**“ („Mūsų Giminė“) gaunama visiems žinoma abreviatūra **Народ** (Tauta). Gali pasitreniruoti, ieškodamas mūsų kalboje panašių abreviatūrų, o jų labai daug. Žodis **об-паз** (vaizdas) (taip parašyta dėl geresnio prasmės supratimo) taip pat yra sakinio „**оба-паза**“ (abu kartu) abreviatūra. „**Оба**“ anksčiau reiškė „**du**“, „**Паз**“ – **vienas (vieningas)**. T. y., mes kažką **dvejopo** (pavyzdžiui, dvi raidės) **sujungiamo** į **viena, bendra**, o tai ir yra **naujas vaizdas**. Šis žodis turi daug reikšmų, bet mes kol kas sustosime ties šia.

Abreviatūra Chinevičiaus aiškinama kaip „galvos nukirtimas“, tai turėtų reikšti pirmųjų žodžių raidžių nukirtimą ir iš jų naujo žodžio sudarymą. Tačiau technika, kurią naudoja pats Chinevičius (ir Trechlebovas, ir visi jų sekėjai) – visiškai savavališkas žodžių suskaidymas, dažniau nukertant ne galvas, o galūnes, ir sujungiant taip, kad išeitų trokštamas žodis. T. y. paimamas koks nors žodis, suskaidomas į skiemenis (o kartais ir nesilaikant skiemenų principo, tiesiog pagal poreikį), ieškoma žodžių, kuriuose tie skiemenys pasitaiko, ir pasirenkami artimiausi doktrinai.

Koks gali būti šios „technikos“ provaizdis? Jau minėti kabalistiniai metodai, taip pat mano neminėti, bet gausiai kabalistinėje tradicijoje taikyti gematrijos, notari-

kono ir kiti panašūs metodai, kai žodžiai yra interpretuojami kaip kokių nors sakinėlių abreviatūros. Tik kabalistiniu atveju pirmos raidės tikrai yra pirmos raidės, o ne skiemenys. Vienas dalykas, kuris krinta į akis, yra tai, kad šie metodai, geriausiai pritaikyti semitų kalboms, taikomi rusų kalbai, taip visiškai transformuojant šios kalbos lingvistikos principus. Vykdamas šią transformaciją, siekiama pakeisti ir rusoslavovarijaus tautinę bei rasinę tapatybę – įtraukti į jos turinį ne tik dievišką kilmę per tiesioginį (genetinį) paveldėjimą iš protėvių-dievy Dvasios ir kraujo (iš ko kyla endogaminiai raginimai laikytis tautos-rasės grynumo), bet ir, maža to, šiems „dievų vaikams“ (taip pat terminas, matyt, įkvėptas „Žvaigždžių vartų“), t. y. savo protėviams, priskiriami pasaulinių didžiųjų civilizacijų kultūriniai nuopelnai, viską, kas pasisavinama (kaip matėme, germanų mitologijos, taip pat ir judėjų kultūros, šiuo atveju konkrečiai Kabalos, kuriai, kaip ir *lošnekhoideš*, t. y. rabiniškai hebrajų kalbai, Chinevičius skyrė keletą savo paskaitų, be abejo, tik manipuliuodamas neva išmanymu, bet dažniau – klausytojų neišmanymu), pateikiant kaip atgavimą, susigrąžinimą to, kas buvo jų.

3) Perdirbta *gematrija*. Dar vienas Chinevičiaus metodas – vadinamoji „ariška aritmetika“, kurią jis išsigalvojo, pritaikydamas hebrajišką principą, pagal kurį hebrajų abėcėlės raidės reiškia ir skaitmenis. Tiesa, Chinevičius savo aritmetikoje šį metodą kiek perkuria, kad tiktų jo doktrinai.

4) Rusiškų-slaviškų žodžių „vaizdinė“ interpretacija, visiškai perimant hebrajų kalbos sistemą, t. y. išmetant

iš žodžių balses ir pateikiant juos kaip priebalsių rinkinius: jiems pritaikant skirtingas „schemas“, kurios nėra apibrėžtos, o tiesiog kūrybiškai primetamos, plėtojama, gilinama ta pati doktrina apie visuotinį visų europiečių, bet ypač žydų, sąmokslą prieš rusus ir slavus: pasisavinama kaip nuosava jų istorija, kultūrinis paveldas, lingvistiniai metodai. Pavyzdys galėtų būti senosios rusų kalbos paskaitų medžiaga:

Chinevičius savo pirmojoje senosios rusų kalbos (ne slavų!) pamokoje, pavadinimu „Senosios „vaizdinės“ kalbos pakeitimas krikščioninimo metu“ aiškina, kad žodis „gospodj“ (viešpats) – tai krikščioninimo metu įvestas pakaitalas. Senovės Rusijoje, esą, viešpatavimo nebuvo, nes viešpatavimas reiškia nelygybę, «когда большинство живет за счет меньшинства» („kai dauguma gyvena mažumos sąskaita“)²⁰. Kaip čia taip atsitiko, klausia Chinevičius, kad žodžiai, „nenatūralūs (противоестественные) slaviskai dvasiai“, įėjo į vartoseną? „Viskas

atsitiko dėl to, – aiškina jis, – kad graikai, kurie ateidavo, visokie išminčiai, ne slavų, gerai išmoko slavų kalbą ir žinojo, kad kiekvienas vaizdinys turi savo svarų indėlį, savo reikšmingumą. T. y. paprasčiausiai šiaip pradėti vartoti svetimą žodį kalboje negalima, jis bus atmetas. Ir kai tik iš rusų kalbos pono Lunačiarskio pastangomis buvo pašalinti obrazy (vaizdiniai), iš karto į kalbą pradėjo veržtis svetimi žodžiai. Anksčiau kalbų žodžiai buvo vaizdiniai, ir vaizdiniai buvo galingi, jie buvo perduodami su motinos pienu... Kaip įvyko sukeitimas? Kiekvienas žodis turi savo svorį, ir jis gali būti pakeistas kitu tokio paties svorio žodžiu. Todėl mūsų senoliams vaizdingumo pagrindas visada buvo viename žodyje – Бгъ, žodyje Dievas, bukvicose (raidėse) **Боги глаголи сотворяша**. Žiūrėkite, mes skaitome šia kryptimi (rodo lentoje iš kairės į dešinę – *A. P.*), o vaizdinė kryptis eina priešinga [kryptimi] (rodo lentoje iš dešinės į kairę – *A. P.*)²¹. [Paskui klausia, ar glagolika turi kažką? ... [sunku suprasti dėl prastos įrašo kokybės – *A. P.*]. Glagolika turi 3²². Bog – tuo žodžiu suprasdavo braha? ... turėta omenyje tai, kas sukūrė viską. Ir vietoj to žodžio įvedė Gospodina Гдъ, Г = 3, д = 4. Iš viso susidaro 7. Trejybiskumas ir septyneriškumas visada egzistavo apyvarčioje. Kaip fiziškumas ir dvasiškumas. Bet jei jie būtų atėję ir pasakę – štai valdovas (povelitel) gimė, būtų nepriėmę... Tada tais laikais jį vadino великий рамбаk

²¹ Akivaizdi dar viena pastanga pritaikyti hebrajų rašyseną (iš dešinės į kairę), taip pat, kaip minėjau, iš žodžio Bog, išmetus balsę ir pridėjus senosios rusiškos raštijos netariamą simbolį, gauta lyg ir abreviatūra iš trijų raidžių, reiškianti sakinį *Dievai kalba sukūrę*.

²² Akivaizdžiai pasinaudojama gematrijos metodu, nors ir savotišku.

²⁰ Matyt, netyčinis prasminis liapsusas.

(великий странник)²³, arba kaip išmintingas žmogus, kuris kalbėjo apie gėrį, bet jį už tai nužudė. Ir tuo pasinaudojo, todėl jį ėmė žymėti kaip Глаголящий добро²⁴. T. y. pasinaudojo mūsų pačių pakeitimo (vraščenija) sistema. Argi liaudis gali nusi- gręžti nuo to, kuris ir sako, ir daro kitiems gera? Ne. Todėl liaudžiai įvedė šią formą. Vakaruose įsigalėjo kita forma – *lord*. Bet liaudis nepriėmė šios formos, nes *lord* – tai jau valdovas. Valdovas – tai jau prievarta, o prievartos sau liaudis pakęsti negali, todėl niekas ir nesako *lord Jesus*, nors Biblijoje angliškai taip parašyta. ... Todėl liaudyje – *Jesus Christ*.“

Toliau Chinevičius vardija keletą kitų krikščioniškų senųjų inglijinių vaizdinių, egzistavusių senoviniuose žodžiuose, „sukeitimų“ krikščioniškais, suteikiant jiems visiškai kitas reikšmes. Jų pavyzdžiai: **Бѣа** (gali būti ir bukva (raidynas), ir Bogorodica (Dievo gimdytoja), skaitmeninė c raidės vertė – 900. Tas žodis, Богородица, kaip aiškina Chinevičius, buvo vartojamas senovėje (vardija keletą variantų, kuriuos sunku suprasti – *A. P.*)... Bet krikščionys sukeitė reikšmes ir vietoj pirmykštės inglijinės reikšmės, t. y., kad būdavo dievus gimdančios, dievai kūrė šeimas, buvo prastumta „Jėzaus gimdytojos“ reikšmė.

Literatūra

Bloom, H. 1980. *A map of misreading*. Oxford University Press, 1975 by Oxford University Press, Inc. First published by Oxford Uni-

Išvados

Tyrime buvo analizuojamas „lingvistinis metodas“, taikomas neopagoniškoje XX amžiaus pabaigoje susikūrusioje „Senovės Rusijos pravoslavų sentikių-inglingų bažnyčioje“ jos įkūrėjo Aleksandro Jurjevičiaus Chinevičiaus, siekiant pagrįsti savo neorasistines slavų-arijų pretenzijas į išskirtinį statusą pasaulio istorijoje, savinan-tis kitų civilizacijų ir kultūrų bei religijų nuopelnus ir istoriją, iš pagrindų perku- riant, transformuojant nacionalinę rasinę rusų-slavų tapatybę, kuri, pasak šio moky- mo, buvo Europos tautų ir žydų pavogta, falsifikuota, vykdant nemažai lingvistinių žodžių reikšmių sukeitimų krikščionybės diegimo laikais.

Tyrimo metu buvo atskleista, kad me- todai, kuriuos Chinevičius taiko lyg jie būtų nuo senų senovės rusiški, iš esmės yra perimti iš kabalistinės judėjiškos interpre- tacinės praktikos, kuriai šie metodai yra savi dėl semitų kalbų specifikos. Chinevi- čius, bandydamas šiuos metodus pritaikyti, sąmoningai ar nesąmoningai indoeuropie- tišką rusų (arba senovinę slavų ar pseudos- lavų) kalbą bando pertvarkyti (sudarkyti) taip, kad šie metodai tiktų ir jai.

versity Press, New York, 1975. First issued as an Oxford University Press paperback.

Durand, G. 1996. *Introduction à la mythologie. Mythes et sociétés*. Préface de Michel Cazenave. Albin Michel.

<http://igrybogov.com/>

http://ru.wikipedia.org/wiki/Хиневи́ч,_Александр_Юрьевич.

²³ Didysis rambakas (neaišku, ką tai reiškia, kodėl ne rabinas?), didysis keliautojas. Pasa- kymai, aiškiai apeliuojantys į Jėzų Kristų.

²⁴ Skelbiantis gėrį.

- Identity and Culture*. 2004. Open University Press. Place of Publication: Maidenhead, England.
- Inglis Courses* (elektroninė versija asmeninio archyve) 2000–2001.
- Kessler-Mesguich, S. 2008. *L'hébreu biblique en 15 leçons*. Presses Universitaires de Rennes: Rennes.
- New Age в русской версии* (<http://www.dvpt.ru/analytics021.htm>).
- Rowe, E. A. 2005. *Germanic Religion // Encyclopedia of Religion*. Second edition, Editor in chief Lindsey Jones, Thomson / Gale.
- The Zohar*. 2004. Pritzker Edition. Translation and Commentary by Daniel C. Matt. Stanford University Press: Stanford, California, Vol. I–III.
- В Омске судят адептов Перуна* (<http://www.5-tv.ru/news/15968/>), 14 [http://ru.wikisource.org/wiki/Приговор_по_делу_А._Ю._Хиневича_\(2009_год\)](http://ru.wikisource.org/wiki/Приговор_по_делу_А._Ю._Хиневича_(2009_год)).
- Образарь* (anoniminis be datos ir leidimo vietos elektroninis dokumentas, platinamas internetu).
- Слава России* (<http://nameofrussia.org/rating/glory/>).
- Современные религиозные процессы в Омской области*: http://www.ic.omskreg.ru/-religion/kult/neoayaz/trop_2.htm.
- Трехлебов, А. В. 2004. *Кошуны Финиста Ясного Сокола России*. Пермь.

LINGUISTICAL TRANSFORMATIONS OF IDENTITY

Aušra Kristina Pažeraitė

Summary

In this paper I presented an analysis of a recent religious movement in Russia, called “The Old Russian Pravoslavian Old Believers – inglingian Church” (Древнерусская церковь православных староверов-инглингов). This neo-pagan movement, whose founder, Alexander Yuryevich Hinevich, using a variety of linguistic manipulation and “Slavonic Vedas” of unknown origins, increasingly spreading up in paper and electronic format, – is trying ambitiously justify his doctrine of the genetic origins of ancestors of Slavic (having in mind Russian) – Aryan peoples going down to gods (namely Perun) for many hundreds of thousands, if not millions, years ago, who descended here, on the planet Earth from other planets, and occupied the northern hemisphere. Slavic-Aryan culture, in accordance with his doctrine (and of the rest of close to his church neo-pagan authorities, in particularly that of Trehlebov’), has been a real originator of all great civilizations in the World, but during the time of introduction of Christianity in Russia other nations “have robbed their history and their cultural advancements” trying to destroy their national memory by imposing them degraded self-images... In this study is presented analysis of “linguistic approach” of Hinevich, which revealed, that he uses a series of interpretative methods of Jewish Kabbalah, which fit naturally to semitic languages, but not so well to Indo-European ones. What results in distortion made by Hinevich of Russian language rules to fit those interpretative methods, not neglecting to explain that these techniques are also old Russian techniques, which were from them took off. As a possible prototype of these Kabbalistic methods was presented some examples from the Zohar with commentaries.

Keywords: ingliizm, Kabbalah, hermeneutics, racism, neopagans.